

II. Ad Timotheum

G hærere consuevit. Dixi vt cito venias ad me, & cū veneris, [assume Marcum & adduc tecum.] Iste est Marcus euangelij scriptor, vel sicut magis credimus, iste est Marcus consobrinus Barnabæ, quē nūc correctum iubet Apostolus adduci: quia quōdam abiecerat eum, cum esset negligens ac tepidus. [Est enim] (inquit) [mihi utilis in ministerio prædicationis, qui quondam ad hoc fuit inutilis. Titus abiit (vt dictum est) in Dalmatiam, sed [Tythicum mihi Ephesum,] fortasse cum epistola quæ ad Ephesios est directā. Penulam quoque, id est, vestem illam quæ sic vocatur, [quam reliqui Troade apud Carpum] discipulum meum, qui ibi manet, [venies adfer tecum.] Dicamus de hac penula, quæ ab aliis dicta reperimus. Penula vestis erat cōsularis, qua induebantur Romani consules in curiam intrantes. Sed fortasse quærit aliquis, vnde hoc genus vestimenti beato Paulo acciderit, cui respondendum est, Romanos ante incarnationem Christi hunc habuisse morem, quando sibi monarchiam totius orbis acquirebant, vt quæcumque gens illis cum pace & coronis occurrisset, eiusmodi libertatem eis concederent, vt fratres illorum dicerentur, ciuesque Romani appellarentur, dabantque eis potestatem, vt curiam ædificarent & consules haberent, sicut illi habebant. Pater igitur beati Pauli de Giscalii oppido Galilææ, vnde indigena erat, migravit Tharsum Ciliciæ, cū Romani cepissent illud oppidum. Quodam vero tempore venientibus Romanis per Ciliciam, occurrit eis cū aliis transeuntibus, vtpote qui nobilis inter illos habebatur, & excepit eos cum pace. Tunc Romani dedere eis supradictam libertatem, scilicet potestatem vt curiam ædificaret & consules haberent, sicut ipsi, vestesque consulares induerent, & penulati more Romanorum curiam intrarent. Ibi que data est insigne penula à Romanis patri beati Pauli, quando susceptus est in sociū & ciuem Romanum. Hæc ante noscripta sunt, & fides veritatis horum apud eos sit qui scripserunt. Non enim omnia quæ facta sunt, legimus in nostris historiis: multæque noscuntur esse historie quas nō nouimus. Nam & his quæ dicta sunt, valde consonat quod Paulus frequenter in apostolorum Actibus legitur se Romanum appellasse, & maxime vbi tribunus interrogauit eum, dic mihi si tu Romanus es, & ille dixit, etiam. Et respondit tribunus: Ego multa summa ciuitatem hanc cōsecutus sum, & Paulus ait, Ego autē & natus sum. Quomodo enim iuxta literam verum potest esse, quod Paulus ex ciuitate Romana sit natus, nisi quia ex ciue Romano natus est? Abiit autē vt putemus eum in hoc sermone mōdæcem. Natus ergo est in ciuitate Romana, id est, in domo parentū, qui erāt ciues Romani. Sed & iuxta spiritalem intelligentiam, in eo quod se dixit natum in vrbe Roma, prophetico spiritu prænuñciauit, natalitium suæ passionis in illa ciuitate futurum, & verbum præteriti temporis pro verbo futuro posuit. Si ergo vera sunt quæ de penula præmisimus, facile est animaduertere quod Apostolus hanc idcirco afferri

iusserit, vt per eam apud Romanos licet paucotē. K pore, libertatem sibi vendicaret, quatenus ad prædicandum libere quo vellet, ire posset, & multos ad fidem per diuersa loca cōuerteret. Ait itaque: Penulam quam reliqui Troade apud Carpum, veniens adfer tecum. Hunc Carpum Dionysius multum in epistola ad Demophilum laudat, referens quādam valde mirabilem eius visionem. Penulam, inquit, adfer [& libros] quos ipse forsitan ibidē reliquerat, [maximē autem & membranas, id est, pelles ad scribendum (quas tamen Hieronymus aliter interpretatur) aptas.

Alexander ærarius multa mala mihi ostendit. reddet ei dominus secundum opera eius. Quæ & tu deuita. valde enim restitit verbis nostris.

Scias quod [Alexāder ærarius, id est, faber æris vel cultos græu] ostendit, id est, fecit [mihi multa mala] sed non impunē, quia [dominus reddet ei secundum opera eius] quæ in me operatus est, [quem & tu deuita,] ne tibi fiat impedimentum, quia [valde restitit verbis nostris, & multo magis poterit resistere tuis. Non ait, valde restitit nobis: sed, verbis nostris, id est, euangelicæ prædicationi, quod multo grauius: quia non hominibus restitit, sed euangelio dei. Nec ait, reddat ei dominus secundum opera eius, sed reddet, quod verbum pronunciantis est, non imprecantis.

In prima mea defensione nemo mihi adfuit, sed omnes me dereliquerunt. non illis imputetur. Dominus autem mihi astitit & confortauit me, vt per me prædicationi impleteretur, & audirent omnes gentes. & liberatus sum de ore leonis. liberabit me dominus ab omni opere malo, & saluum faciet in regnum suum celeste, cui gloria in secula seculorum. Amen.

Multoties, inquit, ductus sum ante Neronem pro defensione fidei, sed [in prima mea defensione, id est, quando ante tyrannum illum prima vice defendi euangelium,] nemo, id est, nullus ex discipulis meis [adfuit mihi,] vt me adiuuaret coram Nerone ad defendendum dogma Christianorum, [sed omnes me dereliquerunt] metu suppliciorū, [non illis imputetur] hoc à deo, sed ignoscatur. Non orabat pro Alexandro, qui inuidentiā fraternitatem oppugnando peccauerat: pro his autē qui non abruperant amorē, sed timore succubuerunt, orat vt eis ignoscatur. Multū enim interest, cū post agnitionem dei per gratiam domini nostri Iesu Christi quicuq; oppugnat fraternitatē, & aduersus ipsam gratiā qua reconciliatus est deo, sicut intelligitur Alexander fuisse, inuidentiæ facibus agitur: & cū quis à fratre amorē non alienauit, sed officia fraternitati debita per aliquā infirmitatem animi nō exhibet, sicut nunc discipuli timore